

izan da; pentsio asko zeuden lehen, eta horiek era ematen zieten hainbat pertsonari duin bizitzeko. Baina orain pentsio gutxi geratzen dira, alokairuan hartzeko etxeak urritzen ari dira, eta daudenak garestiak dira». Diru iturri apalak dituzten pertsona askok ezin dute, ondorioz, hautu duin batera urratsik egin. «Pertsonetan zentratutako politika» egoikiagoak gauzatu ezean, arazoak gurgil zoro horretan biraka jarraituko duela esan du Gaya.

Ugaritu egin dira azkenaldian migratzaileak: Europarako bidean Euskal Herrian pausatu dira asko, hein handi batean Frantziak mugan jarri dituen arazoak bidea motelduta. Eragileen aburuz, ordea, horiek ez dituzte etxegabeei buruzko datuak ugarritu. Ugarritzen ari dira bestela ere. Ezin uka, migratzaileak dira horietako

asko. «Ugaritu egin dira atzerri-tik etorritako pertsona gazteak; gizon gazteak dira gehienak, 18-20 urtekoak», esan du Martinezek. Paperik ez dute gehienek, eta gurgil zoro batean sartzen ditu horrek ere, egoera irregularrak zailago egiten baitu bazterreko egoera uzten laguntzeko baliabideak eskuratzea. Zerbitzuak horien beharretara ere moldatu behar direla uste du: «Tradizionalki, kalean zegoen pertsonen soslaia zen egoera traumatiko baten ondorioz kalean geratu zirena: hori zen erreferentzia. Orain, sarri soslai horretatik bestelakoak dira... Irregular izateak ekartzen dizkie maiz arazoak».

Zerbitzu gehiago behar dira
Ustu nahi eta ezinean ari direla diote arloan ari direnek. Irufean aurten, esaterako, egunero 52 lagun inguru artatzen ari dira. Justu antean dabilzala onartu du Unanauk. «Iaz negua oso makurra izan zen, eta aurten, oro har, iaz baino eskari gutxiago izaten ari gara, baina handituko balira, pentsiorik gabe-eta, estu

du Unanauk: «Gure zerbitzuetan jartzen ditugun arauak eragozpen izaten dira zenbaitentzat, edo beste jendearekin harremanak eduki behar izateak ere atzeratzen ditu hainbat pertsona... Buruko gaitzen arazoa ere hor dago». Bat dator hutsune horiekin Gaya. «Dei ezazu Bilboko Udalera; esango dizute etxegabentzako lekuak libre dituztela...». Behar guztiak ez dituzte, ordea, beteta ikusten: «Zergatik dago jendea kalean? Agian, ematen diren erantzunak ez dira hain egokiak».

Martinezek ere onartu du arazoak dituztela premiak asetzeko: «Zerbitzuak ez dira aski: argi eta garbi. Badira pertsonak gure hirian oinarritzko beharrak ere ase ezin dituztenak». Pertsona asko arazoan betikotuta ikusteak, gainera, etsigarria dela dio: «Babes ekonomiko batzuk izan arren, etxebizitza izatea zail da jende askorentzat; eta gure zerbitzuetan jarraitzen dute...». Balia-bideak zamatzen ditu horrek. «Larrialdietarako behar lukete gure eskaintzek, baina kosta egiten da jendea beste zerbitzu batzuetara pasatzea». Askok: «Gure baliabideetan dabilzanak beste zerbitzu batzuetarako urratsa egitea bi urte inguru luzatzen da». Ondorioak ditu horrek pertsona horien bihotz-barruetan, eta etorkizuneko planetan: «Horrek eragina du: emozioetan, osasunean... Jende askok esaten digu: 'Zergatik jarraitzen dute hor? Ez dute atera nahi?'. Kosta egiten da adieraztea ez dagoela lotuta pertsonen borondatearekin, baizik eta beste espazio batzuetara iristeko aukerekin», azaldu du. «Frustrazio horrekin bizi gara; gizarteratze prozesuak abiatu nahi ditugu, baina zailtasunek eragotzi egiten digute».

Gero eta makurrago

Bat dator Gaya: «Inoiz ez da aski. Eta ez da zerbitzu kontua bakarrik; politikak aldatu behar dira: etxebizitza politikak aldatu behar dira». Atzerriar zein bertako, bazterrean daudenek prekaritateaz uzteko era egin behar da: bizileku duin bat izatekoa, eta, batez ere, horri eusteko baliabideak eskaintzekoa. «Izan ere, hainbat pertsonak etxebizitza baterako pausoa emanda ere, arazoak izaten dituzte horri eusteko: bazterkeria zirkuitutik kanpo egotea». Maizter izateko baldintzak gogortuta eta eta pentsio hainbat desagertuta, gainera, lehen belta zena oraindik ere ilunago ikusten dute: «Okerrren zeudenak orain okerrago daude».

106

DONOSTIAN ZENBATUTAKO ETXEGABEAK

Iragan urrian egin zen zenbaketan, Donostian 106 lagun topatu zituzten kalean; 2016. urteko datuekin alderatuta, igoera oso handia da: 58 pertsona gehiago dira. 2012an zenbaketa egiten hasi zirenetik ere, inoizko daturik handiena da.

211

BILBON ZENBATUTAKO ETXEGABEAK

Bilbon, urriko zenbaketan, 211 pertsona aurkitu zituzten kalean; 2016ko datuekin alderatuta, igoera oso handia da: 99 pertsona. 2012an zenbaketa egiten hasi zirenetik, halako datu alturik ez zuten erregistratu inoiz orain arte.

Udazkenean egin zen Araba, Bizkai eta Gipuzkoako hainbat tokitan etxegabeak kontatzeko azken zenbaketa; datuak aztertzen ari dira oraindik, baina agerikoa izan da igoera.

Gehiago, eta gazteagoak

A. Iraola

Igoera. Iazko urriaren 18aren eta 19aren arteko gauean Araba, Bizkai eta Gipuzkoako hiriburuetan eta udalerrietan etxegabeak zenbartzeko egin zen kontaketa berri emateko plazaratu zen prentsa oharrean, ezin izan zuten saihestu hitza: *igoera*. Izan ere, datuak halakoxeak izan ziren: 2016ko kontaketa 274 pertsona zenbatu zituzten; iazkoan, 435. Aparte zenbatu zituzten migrazio prozesuen barruan bidaiaria beteaz mandako migratzaileak, azken hilabeteotan ugarritu egin baita horien presentzia: 104 lagun zenbatu zituzten egoera horretan, Gipuzkoan guztiak: Irunen eta Donostian. Horiek zenbaketa orokorretik kanpo utzita ere, keza eragiteko modukoak dira datuak. «Igoera nabarmena izan zen, batez ere, Bilbon eta Donostian. Gasteizen ez zen horrelakorik ikusi; beste herri zenbaitetan ere ez», azaldu du Raquel Sanzek. SIIS ikerketa eta dokumentazio zentroko ikertzailea da, eta datuak aztertzen ari da. «Martxo alderako bukatzea espero dugu; datu guztiak sartuta daude, azterketa egitea falta zaigu orain», azaldu du. Zenbaketa egiteaz gain, gaueko kontaketa horretan kalean dauden pertsonen inkesta bat egiten ere saiatzen dira, eta erantzunetatik datu interesgarriak ateratzea espero dute. «Kontuan hartu behar da, hala ere, ezaugarri bereziak dituen ikerketa bat dela; bi urtean behin

egiten da, gau batean: errealitatea oso aldakorra da, eta guk argazki finko bat egiten dugu», azaldu du Sanzek. 2012an egin zen lehenengoz; urteekin, gero eta udalerrri gehiagotan egiten da. Hiru hiriburuetan hasieratik ari dira.

Zenbaketetan gizonak gailendu dira beti, eta azken zenbaketa honetan ere, berririk ez zentzu horretan: %6 bakarrik ziren اندrazkoak, 26. «Hor ez da igoerarik ikusten», onartu du Sanzek. Aurreko zenbaketein alderatuta, ordea, oraingoan soslai alda-

Igoera nabarmena izan zen, batez ere, Bilbon eta Donostian. Gasteizen ez; beste herri zenbaitetan ere ez»

Raquel Sanz
Ikertzailea

keta bat ikusi dutela adierazi du. «Oraingoan, proportzioan, ugarritu egin da jende gaztea: gizon gazte gehiago daude».

Etixerik gabeko pertsonentzako euskal estrategia garatzeko erakunde arteko ituna abian jarri zuten iaz Araba, Bizkai eta Gipuzkoako diputazioek, Eusko Jaurlaritzak eta Eudelek. 2021a bitarteko xedeak ditu. Lantzeko bederatzidalerro dituzte xehatuak agiri horretan: kale gorrian dauden pertsonak ez ezik, gizarte bazterkeria «moderatuan» dauden pertsonentzako neurriak ere zeharritu dituzte estrategian.

Turismoaren ufada agerikoa da; pentsio asko zeuden lehen, eta era ematen zieten hainbati duin bizitzeko»

Joseba Gaya
Beste Bi plataformako ordezkarria

«Bada jendea, diru sarrera batzuk izan arren, ezin duena egin etxebizitza batera iristeko urratsa»

Ruben Unanua
Xilema fundazioko ordezkarria

«Frustrazio horrekin bizi gara: gizarteratze prozesuak abiatu nahi ditugu; zailtasunek eragotzi egiten digute»

Iñigo Martinez
Caritasen Aterpe zentroko arduraduna

ibiliko ginatete». Badakite, gainera, ez direla heltzen premian diren guztiengana. Hala moduzko konponbideetan dauden pertsona asko haien baliabideetatik at geratzen dira, eta kale gorrian dauden hainbatek ere nahiago izaten dute hantxe jarraitu. «Bada jendea ez duena etorri nahi guk eskaintzen ditugun zerbitzuetara; nahiago izaten dute zubiperatu geratu. Asteotan, esaterako, kezkatuta ibili gara haiekin: urak gainezka egitekotan ibili baitira hainbat tokitan», onartu

DENO
ETA F